

REFERAT Grønt Råd d. 12-11-2020

Mødedato Torsdag d. 12. november 2020 kl. 16:00

Mødested Byrådssalen og StarLeaf

Mødedeltagere Casper Grønborg, Mikael Elke Lund, Tanja Marie Asp, Ralf Jensen, Ole Sørensen, Arne Højgaard, Bent Hodde Mortensen, Merethe Johannsen, Ole Lyngby Pedersen, Leo Kristoffersen, Jens Gammelgaard, Flemming Nielsen, Knud E. Hesselbjerg, Jens Jørgen Nielsen, Jørgen Pedersen, Christian Kjeldsen

Indholdsfortegnelse

Møde i Grønt Råd den 12. november 2020.....	3
---	---

Punkt 1: Møde i Grønt Råd den 12. november 2020

S2017-20887

Forvaltningen indstiller

Dagsorden

1. Velkomst ved formand for Grønt Råd, Ole Lyngby Pedersen
2. Godkendelse af dagsorden og referat fra sidste møde
3. Orientering af resultat af forundersøgelse af muligheder for genetablering af Kysing Fjord
v/ Christian Pedersen, WSP (D2020-139851)
4. Evaluering af praksis for Plan for slåning af grøftekanter i Odder Kommune
  - a. Bilag: Plan for forvaltning af grøftekanter i Odder Kommune, august 2019 (D2020-139613).
5. Biodiversitetsplan for Odder Kommune – drøftelse af høringsudkast

Link til biodiversitetsplan: <https://planportal.odder.dk/natur/biodiversitetsplan/> (kopier link)
login er: Politiker_odder@cowiplan.com
Password er: HT\$#gS4p;n
6. Orientering fra medlemmerne – medlemmerne af Grønt Råd orienterer om aktuelt fra foreningen
7. Forslag til dagsorden:
  - a. Planer og muligheder for etablering af solcelleanlæg i Odder Kommune
  - b. Praksis og mål med pleje af kommunens skove

8. Næste møde

9. Eventuelt

Beslutning

Deltog i mødet i Byrådssalen:

Odder kommune, Miljø-, Teknik- og Klimaudvalget v/Ole Lyngby Pedersen (formand)

Danmarks Naturfredningsforening – Lokalkomité Odder v/Jørgen Pedersen

Landboforeningen Odder-Skanderborg v/Jens Gammelgaard

Odder Museum v/ Naturvejleder Ole Sørensen
Odder Sportsfiskerforening v/ Christian Kjeldsen
Økologiens Have v/Mikael Elke Lund
Naturstyrelsen, Søhøjlandet v/ Knud E. Hesselbjerg
Odder Kommune:
Driftschef Leo Kristoffersen
Souschef Bent Hodde Mortensen (ref.)
Biolog Merete Johannsen (deltog efter punkt 3)

Deltog via digital videoforbindelse:

Dansk Ornitologisk Forening v/ Arne Højgaard
Friluftsrådet kreds Århus v/Flemming Nielsen
Danmarks Jægerforbund v/ Jens Jørgen Nielsen
Odderegns Familielandbrug v/Ralf Jensen
Odder Kommune v/ Teknisk chef Casper Grønberg og projektmedarbejder Tanja Asp

Fraværende:

Odder Vandråd

Mødet blev afholdt i Byrådssalen under iagttagelse af udmeldte retningslinjer fra sundhedsmyndighederne i forbindelse med Corona-situationen, herunder forbud mod arrangementer og forsamlinger med flere end 10 personer.

6 mødedeltagere deltog i mødet via en digital StarLeaf forbindelse.

Pkt. 1. Velkomst ved formand for Grønt Råd, Ole Lyngby Pedersen

Formanden bød velkommen og gav en orientering om de forholdsregler omkring Corona situationen, der blev truffet i forbindelse med afholdelse af mødet.

Der blev budt velkommen til Mikael Elke Lund der fremover repræsenterer Økologiens Have i Grønt Råd.

Ole Lyngby Pedersen oplyste, at Odder Vandråds repræsentant i Grønt Råd Ib Kildehøj er afgået ved døden. Odder Vandråd forventes at deltage med ny repræsentant ved næste møde.

Pkt. 2. Godkendelse af dagsorden og referat fra sidste møde

Dagsorden og referat blev godkendt.

Pkt. 3 Orientering af resultat af forundersøgelse af muligheder for genetablering af Kysing Fjord v/Christian Pedersen, WSP

Projektet med undersøgelse af muligheder for genskabelse er realiseret på baggrund af tilskud fra Velux fonden.

Idéen med for projektet er tidligere behandlet i Grønt Råd og er optaget i Idékatalog for Natur og Miljøprojekter og i Kommuneplan 2017- 2029 (potentielt ny natur)

Kysing Fjord blev i 1832 afvandet i forbindelse med et landindvindingsprojekt. Afvanding af den inddæmmede del af Kysing Fjord drives i dag ved Kysing Sø Pumpelag og er intensivt dyrket landbrugsareal. Det tilbageværende fjordområde (Norsminde Fjord) er en lavvandet fjord med omkringliggende naturområder, som er internationalt fuglebeskyttelsesområde (NATURA 2000) og vildtreservat.

Vandmiljøet i Norsminde Fjord er belastet af næringsstoffer og har generelt ringe miljøtilstand. De primære kilder til næringsstofbelastning er kvælstof fra et stort dyrket opland, samt fosfor fra spildevand og aflejringer i fjorden.

Formålet med forundersøgelsen er, at danne beslutningsgrundlag for realisering af et marint naturgenopretningsprojekt, samt underbygge at projektet er teknisk muligt.

Ved genskabelse af Kysing Fjord dannes i alt 178 ha frit vandspejl.

Ændrede afvandingsforhold i den gendannede fjord vil betyde nedlæggelse af yderligere ca. 86 ha landbrugsareal.

Undersøgelsen beskriver en gendannelse af Kysing Fjord via to modeller; én model, som beskriver vandets bevægelser og udskiftning i fjorden, samt en model, der beskriver økologiske og biologiske processer i fjorden.

På baggrund af måledata fra Rævs Å, Norsminde Fjord og Århus Bugt tilpasses modellerne sådan, at modeldata stemmer med tilgængelige måledata i en periode på to år. Modellerne beskriver vandets bevægelse og næringsstoffdynamik i overensstemmelse med måledata i Norsminde Fjord.

På baggrund af modelresultater sammenholdt med litteratur og erfaringer fra Gyldensten Strand på Nordfyn, vurderes en samlet Kysing Fjord, at gennemgå forskellige faser.

Indledningsvist vil der opstå forhøjede næringsstofkoncentrationer af både fosfor og kvælstof, pga. udsivning fra agerjord efter området lægges under saltvand.

Efterfølgende forventes en reduktion i kvælstofkoncentrationer, med fortsat øget koncentration af fosfor.

Der opstår herefter en ligevægt med lavere næringsstofkoncentrationer af fosfor og kvælstof, end i nuværende Norsminde Fjord, og dermed et bedre grundlag for et funktionelt økosystem.

Genskabelse af vandstanden i fjorden vurderes at bidrage til øget klimasikring af lavtliggende ejendomme i undersøgelsesområdet.

Det statslige indsatsprogram 2015-2021 søger at reducere tilførsel af kvælstof til Norsminde Fjord med ca. 70 tons N/år svarende til en halvering af den nuværende udledning.

Modelberegningerne viser, at et større vandvolumen, kombineret med udtagning af landbrugsjord vil resultere i lavere koncentration af kvælstof i fjorden end i dag.

Genskabelse vil medføre nye områder med eng og strandeng. Med deraf følgende udvidelse af rasteområdet for trækfugle skabes nye biotoper som i Årslev Engso, med den forskel, at fjordområdet er marint.

Naturgenopretningen vurderes at være af national betydning, og vil kunne øge den rekreative værdi af området.

En undersøgelse blandt de nuværende lodsejere viste, at der p.t. ikke er grundlag for at gennemføre et naturgenopretningsprojekt.

Pkt. 4 Evaluering af praksis for Plan for slåning af grøftekanter i Odder Kommune

Plan for forvaltning af grøftekanter blev godkendt i 2019. Den praktiske udførelse er efterfølgende sket i overensstemmelse med planen.

Der er foretaget forsøg med opsamling af materiale på 3 delstrækninger hvor effekten efterfølgende vurderes.

Der er foretaget slåning af grøftekanter efter henvendelser fra lodsejere om forekomster af gold hejre samt ved frøgræsmarker. Odder Kommunes opfølgning på disse henvendelser og den foretagne slåning har givet anledning til omtale i diverse medier omkring vurderingen af, grundlag og behov for slåning af disse strækninger.

Odder Kommune vil fremad rettet fotografere de anmeldte strækninger for evt. behov for dokumentation.

Byrådet har besluttet at der ikke er behov for at en biolog skal ud og vurdere behovet for at slå gold hejre.

Landboforeningen v/Jens Gammelgaard gjorde opmærksom på, at andre græsser som fx ager rævehale også er et problem, men at problemet med gold hejre er voldsomt og, at bekæmpelse er nødvendig.

Leo Kristoffersen oplyste, at Fælles Drift og Service vurderer, at udbredelse af gold hejre har bredt sig i Odder Kommune siden stormen Bodil i 2013.

Odder Kommune gennemfører en workshop for ansatte i Teknik og Miljø og Fælles Drift og Service omkring den fremtidige praksis for slåning af grøftekanterne.

Biolog Merete Johannsen fortalte om forekomster af karakteristiske overdrevsarter som blåhat, almindelig kællingetand og lancetvejbred på forsøgsstrækninger med fjernelse af det afslåede materiale.

DN v/Jørgen Pedersen appellerede til størst muligt hensyntagen til biodiversiteten og, at man slog så lidt som muligt ved fremtidige henvendelser fra lodsejere.

Der var efterfølgende en drøftelse i Grønt Råd og der blev udtrykt tilfredshed med planens intensjoner om at styrke biodiversiteten og de igangværende forsøg med fjernelse af afklippet materiale samt afholdelse af workshop.

Pkt. 5 Biodiversitetsplan for Odder Kommune – drøftelse af høringsudkast

MTK godkendte ultimo maj 2020 høringsudkast og biodiversitetsplanen blev efterfølgende sendt i høring i perioden 30.6-25.8.2020.

Der er modtaget 5 høringssvar i perioden – heriblandt fra DN Odder og Landboforeningen Odder-Skanderborg. Derudover var der en række kommentarer på facebook, der er taget med som høringssvar.

Der blev afholdt fotokonkurrence i forbindelse med høringsforløbet. Blandt bidragene med de bedste fotos af fokus- og ansvarsarter blev der kåret 4 vindere.

Naturvejleder Ole Sørensen, Odder Museum efterspurgte konkrete tiltag ved fx arealer uden dyrkningsmæssig værdi, herunder lavtliggende arealer, hos landbrug i kommune.

Landboforeningen Odder Skanderborg v/ Jens Gammelgaard roste Odder Kommunes projekt med ”Natur-tjek” hos landbrug som medfører øget kendskab til naturværdierne på de enkelte landbrugsbedrifter i kommunen.

Odder Sportsfiskerforening v/Christian Kjeldsen foreslog, at kortet på kommunens hjemmeside hvor folk kan indtegne arealer med tiltag for biodiversitet, udvides så det kan angives hvilke arealer der er offentligt tilgængelige så de kan besøges af borgere og virke som inspiration.

DN Odder v/Jørgen Pedersen udtalte, at det er en fantastisk plan og efterspurgte konkrete handlinger og det gerne med fokus på bevaring af den eksisterende natur.

Bent H. Mortensen oplyste at de konkrete handlinger vil blive beskrevet i handleplaner/indsatsplaner, som forventes udarbejdet årligt.

Formand for Grønt Råd, Ole Lyngby Pedersen håber på, at planen vil medvirke til, at biodiversitet vil brede sig som ringe i vandet og medvirke til mere natur, flere arter og øget bevidsthed på området hos kommunens borgere og hos kommunen selv.

Grønt Råd, som udtrykte generel ros til biodiversitetsplanen, kom med forslag til følgende mulige indsatser som opfølgning på den endelige vedtagelse af byrådet.

- Kampagne for naturvenlig drift i haver og på grønne arealer
- Naturtjek og fokusplaner hos landbruget
- Udpegning af gammelskov og evighedstræer
- Idékatalog for mere biodiversitet i byerne
- Udpegning af kommunalt ejede skove, som skal udlægges til urørt skov

Pkt. 6 Orientering fra medlemmerne – medlemmerne af Grønt Råd orienterer om aktuelt fra foreningen

Økologiens Have v/Mikael Elke Lund er valgt til ny formand for havens bestyrelsen. Havens har sat gang i et arbejde med at udvikle Økologiens Have og gøre haven endnu større og medvirkende til fremme af haveøkologi hos havens brugere og gæster og verden omkring. Arbejder på at øge plantesalget.

Naturvejleder Ole Sørensen:

Corona situationen har medført en reduktion i aktiviteter. Deltager fortsat i Grønt Partnerskab i Aalstrup som netop har fået tilsagn om tilskud fra Nordea Fonden.

Naturstyrelsen v/Knud Erik Hesselbjerg fortalte om ny klima ordning for projekter omkring lavbundsarealer hvor der er afsat 200 mio kroner på finansloven.

Landboforeningen v/Jens Gammelgaard fortalte om, at foreningen arbejder med en partnerskabsaftale med Odder Kommune.

Foreningen har givet høringsvar til biodiversitetsplanen og er i gang med at undersøge muligheder for placering af biogasanlæg i enten Skanderborg og Odder kommuner.

Odder Sportsfiskerforening v/Christian Kjeldsen

Corona situationen har bidraget med mange nye lystfiskere. Foreningen har dog måttet aflyse mange planlagte arrangementer, herunder en fejring af foreningens 75 års fødselsdag.

Der er dog afholdt en fiskekonkurrence ved kysten, hvor der blev fanget en del mindre fisk, hvilket gav foreningen en bekymring i forhold til store fisk. Kunne fortælle, at gydesæsonen for havørreder er i gang i Odder å på strækningen gennem byen. Fjernelse af spærringer ved Skægs Mølle har positiv effekt og der er set gydninger opstrøms Rathlousdal. Foreslår udlægning af gydegrus i Odder Å i Odder By

DN-Odder v/Jørgen Pedersen

DN Odder har stået bag dannelse af foreningen ”Østjyder mod Kattegat-forbindelsen” som vil kæmpe imod en etablering af broen.

DN- Odders planlagte generalforsamling er udsat på grund af Corona situationen.

Formand Ole Lyngby Pedersen kunne fortælle, at Rathlousdal dæmningen er indviet. Dæmningen skal medvirke til at sikre at store regn hændelser som d. 14. august 2018 ikke medfører oversvømmelser i Odder by.

Danmarks Jægerforbund v/Jens Jørgen Nielsen:

Den aktuelle situation med aflivning af alle mink i Danmark der pågår lige giver anledning til en bekymring hos jægerne om Covid-19 kan sprede sig til vildtlevende mink og andre mårdyr.

Der er konstateret tilfælde af fugleinfluenza i Sønderjylland.

Der er i 2020 ombragt mere end 100 mårhunde i kommunen og bestanden er fortsat voksende selvom der bliver gjort en stor indsats for at regulere mårhund.

Friluftsrådet v/Flemming Nielsen. Foreningen har afholdt bestyrelsesmøde og Flemming fortsætter sit arbejde i Grønt Råd. Har været involveret i nye skove omkring Aarhus.

Dansk Ornitologisk Foreningen v/Arne Højgaard:

Foreningen har gennemført ATLAS projektet hvor 1500 frivillige har optalt og indberettet observationer til DOF-basen. Hele Danmark er kortlagt i 100.000 observationer.

ATLAS projektet er udkommet i bogform og er den mest omfattende optælling af danske fugle nogensinde. Der er tidligere lavet optæller på landsplan i 1976 og 1998.

Odderegnens Familielandbrug v/Ralf Jensen.

Covid-19 og aflivningen af danske min fylder meget i foreningen som håber på, at erhvervet har en fremtid i Danmark. Der samarbejdes med Landbrug og Fødevarer samt Copenhagen Furs.

Foreningen har fokus på de by familier der bosætter sig på landet.

Projektmedarbejder Tanja Asp fortalte om indvielsen af Saksild Folkeskov hvor alt 70 frivillige deltog – i hold af max 10 – i plantning af træer på det 3,2 ha store projektareal. Projektet er gennemført med midler fra TV2's indsamlingsshow ”Danmark Planter Træer.

Realisering af projektet er sket i samarbejde mellem Odder Kommune, Saksild Lokalråd og Danmarks Naturfredningsforening.

Pkt. 7 Forslag til dagsorden:

Planer og muligheder for etablering af solcelleanlæg i Odder Kommune

I forbindelse med arbejdet med Kommuneplan 2021-2033 arbejdes der med en undersøgelse for etablering af solcelleanlæg i Odder Kommune. Arbejdet pågår indtil medio 2021 og der vil ske borgerinddragelse i processen.

Praksis og mål med pleje af kommunens skove

DN-Odder V/Jørgen Pedersen spurgte hvorfor Odder kommune bruger firmaet Skovdyrkerne når man vil arbejde med at udvikle biodiversiteten og have mindre fokus på produktion. Driftschef Leo Kristoffersen tilkendegav sin store tilfredshed med Skovdyrkernes faglighed og dygtighed og det mangeårige samarbejde.

Pkt. 8 Næste møde

Mødetid forlænges med en halv time fremover med bedre mulighed for drøftelserne i rådet.

Der er ikke flertal i rådet for at afholde 3 møder om året i stedet for de nuværende 2 møder.

Næste møde i maj 2021 henlægges til Horsens Fjord området med fokus på projektet ”Naturområde Horsens Fjord” hvor Odder, Horsens og Hedensted Kommuner samarbejder.

Pkt. 9 Eventuelt

Mødet var Knud Erik Hesselbjerg, Naturstyrelsens sidste møde i Grønt Råd i Odder Kommune, da han går på pension primo 2021.

Knud Erik Hesselbjerg har været med i rådet siden oprettelsen.

Formand Ole Lyngby Pedersen takkede Knud Erik for hans deltagelse og for hans altid konstruktive arbejde i Grønt Råd gennem årene samt deltagelse i projektarbejde i Odder kommune ikke mindst de Grønne partnerskaber.

Der var klapsalver til Knud Erik fra de øvrige medlemmer af Grønt Råd.

Bilag

Folder: Teknisk forundersøgelse af muligheder for genskabelse og genopretning af en samlet Kysing Fjord

Bilag til dagsorden d. 12. nov 2020 Plan for forvaltning af grøftekanter